

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ, ΣΑΒΒΑΤΩ, 7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ.

Τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.

Ἀν αἱ περιστάσεις τοῦ πολέμου ἔκαμον νὰ ἀναβληθῇ ἕως τῶρα ἡ σύστασις τῶν δικαστηρίων, ἥτις καθιερώθη διὰ τοῦ ὀργανικοῦ νόμου (Τμῆμ. Ζ'. Κεφ. Θ'), ἡ Διοίκησις μὲ ὅλον τοῦτο, γνωρίζουσα ὅτι χωρὶς δικαστηρίων ἀδύνατον εἶναι νὰ διατηρηθῇ ἡ δικαιοσύνη καὶ εὐνομία εἰς τὸ ἔθνος, καὶ βλέπουσα τὴν ἀνάγκην τῆς δικαστικῆς δυνάμεως καθ' ἑκάστην ἀναγκαζομένην, χρέος τῆς ἱερᾶς ἔκρινε νὰ προσπαθήσῃ διὰ νὰ ὑπερνήκησῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σύστασιν τῶν δικαστηρίων. Οὕτω λοιπὸν, ἐπεξεργασθεῖσα τὸν ὑπ' Ἀριθ. ΙΓ'. τοῦ κώδικος περὶ δικαστηρίων νόμον, ἐξέδωκε τὴν ἀκόλουθον διαταγὴν ὑπ' Ἀριθ. 13,844 τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1825 πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο.

“Ἐπειδὴ κατὰ τὴν διὰ νόμον (Ἀριθ. ΙΓ'. τοῦ κώδικος) δεσπισθεῖσαν τακτικὴν διάταξιν περὶ συστάσεως δικαστηρίων, ἑκάστη ἐπαρχία ὀφείλει κατὰ τὸ Α'. Ἀρθρον τοῦ Γ'. Παραγράφου τοῦ αὐτοῦ νόμου νὰ ἐκλέξῃ ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς αὐτῆς ἐννέα ὑποκείμενα, καὶ νὰ παρουσιάσῃ αὐτὰ εἰς τὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐξ αὐτῶν τρία, τὰ ὁποῖα ν' ἀναδεχθῶν τὰ χρέη ἑκάστου ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου, διατάττεται τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο νὰ προσκαλέσῃ διὰ προκηρύξεως τὰς ἐπαρχίας νὰ κάμουν κατὰ τὸν νόμον τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποκειμένων, καὶ νὰ ἀναφέρουν πρὸς τὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ λάβουν σύστασιν τὰ δικαστήρια, τὸσον ἀναγκαίως ἀπαιτούμενα διὰ τὴν πολιτικὴν εὐνομίαν. Κατ' αὐτὴν τὴν διαταγὴν τῆς Διοικήσεως τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο διακηρύττει.

“Ὅτι ἑκάστη ἐπαρχία χρεωστεῖ νὰ ἐκλέξῃ ὅσον τάχος τὰ προσδιωρισμένα ἐννέα ὑποκείμενα, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν παραστατῶν νόμον ὑπ' Ἀριθ. ΙΖ', καὶ νὰ διευθύνῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν διὰ μέσου τοῦ Ἐπαρχίου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Δικαίου μὲ ἐπὶ τούτου ἀναφορὰν τῶν ἐκλογέων, διὰ νὰ τὰ παρουσιάσῃ πρὸς τὴν Διοίκησιν.

Μετὰ ταῦτα δὲ τὸ ὑπουργεῖον θέλει γνωστοποιήσει

εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν τὰ ὀνόματα τῶν τριῶν ὑποκειμένων, τὰ ὁποῖα μεταξὺ τῶν προηρημένων ἐννέα ἐκλέχθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν παρ' αὐτῆς, διὰ νὰ συγκροτήσῃ τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον.

Προτρέπεσθε δὲ ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας Ἕλληνες, ὅσοι ἐπιθυμεῖτε νὰ ἀπολαμβάνετε τοὺς καρποὺς τῆς εὐνομίας, νὰ προσέξετε καλῶς, ὥστε νὰ μὴ γενῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην οὐδὲ ἡ παραμικρὰ κατάχρησις· ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ ἐννέα ὑποκείμενα νὰ εἶναι εὐνόληπτα, τιμίου χαρακτήρος, δεοσεβῆ καὶ ἄξια νὰ ἐκπληρώσουν τὰ χρέη τῆς δικαστικῆς ἀξίας· ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν τοιούτων ἐναρέτων κριτῶν κρέμαται ἡ εἴσαξις τῆς εὐνομίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πηγάζουν γενικῶς μὲν ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἔθνους, μερικῶς δὲ ἡ ἀσφάλεια τῶν δικαιωμάτων ἑκάστου πολίτου.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 1 Νοεμβρίου 1825.

Ἐν ἐλλείψει ὑπουργοῦ, Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Μ. Βεργάρδος.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ Ναυπλίου.

Ὁ ἑλληνικὸς στόλος τὴν 2 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἔφθασεν ἔμπροσθεν τοῦ Νεοκάστρου. Ὁ Κ. Σαχίνης διορισθεὶς παρὰ τοῦ ναυάρχου Κ. Ἀ. Μιαούλη ἐπλησίασεν εἰς τὸ στόμιον τοῦ λιμένος, καὶ ἐμέτρησεν ἐν αὐτῷ 70 μόνον ἐχθρικὰ πλοῖα, δηλ. 8 φρεγάτας, 5 κορβέτας, καὶ τὰ λοιπὰ μικρότερα, τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ ὅλου στόλου· τοῦ δὲ ἔπλευσαν τὰ λοιπὰ ἐχθρικὰ πλοῖα εἶναι ἄγνωστον, καὶ ὑποπτεύονται οἱ ἡμέτεροι, μήπως ὁ πονηρὸς Τοπάλ-πασσας ὑπῆγεν εἰς τὸ Μεσολόγγιον, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν ἔχει περὶ τούτου πληροφορίαν.

Οἱ ἡμέτεροι, φθάσαντες εἰς τὸ Νεόκαστρον, καὶ ἰδόντες τὸν ἐχθρικὸν στόλον ἀραγμένον, ἀπεφάσισαν νὰ στείλωσι κατ' αὐτοῦ 4-5 πυρπολικά πλοῖα· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς φοβηθεὶς ἤρε τὰς ἀγκύρας, καὶ οὕτως ἡ ἀπόφασις τῶν ἡμετέρων ἔμεινεν ἀπρακτος. Τὴν 3 τοῦ μηνὸς εἶδαν οἱ ἡμέτεροι 40 ἐχθρικὰ πλοῖα ἔξω τοῦ λιμένος τοῦ Νεοκάστρου. Περιπλέει δὲ ὁ ἑλληνικὸς στόλος περὶ τὴν Μοθώνην. Εὐχόμεθα, νὰ γενῶμεν ἐντὸς ὀλίγου κήρυκες νέων λαμπρῶν κατορθωμάτων τῶν γενναίων θαλασσινῶν μας.

Γράμματα ἀπὸ 26 τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ ἄνθρωποι ἀναχωρήσαντες ἀπὸ Μεσολογγίου τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ

μηνός, μᾶς βεβαιώνουσιν ὅτι διελύθη ἡ κατήφεια τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ἐκείνης, ἥτις προήλθεν ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀποκλειούσης τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ναυτικῆς μοίρας, ἐπειδὴ δὲν ἄσγησαν νὰ φανῶσιν εἰς τὰ νερὰ ἐκεῖνα τὰ ἄλλα πλοῖα, τὰ ὅποια ἦσαν διωρισμένα νὰ διαδεχθῶσι τὰ πρῶτα· ὅθεν ὁ λιμὴν τοῦ Μεσολογγίου εἶναι πάντῃ ἐλεύθερος καὶ ἀνοικτός. Ἀπὸ Ζακύνθου ἐστάλησαν εἰς Μεσολόγγιον πολλότατοι τροφαί, τὰς ὁποίας ἡ Σ. Διοίκησις ἐπρόβλεψεν ἐν καιρῷ. Τὰ ἐχθρικά πλοιάρια (ναντζόνια), τὰ ὅποια οἱ Τούρκοι ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐκεῖ ναυμαχίας εἶχον σύρει εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἐντὸς τῆς λίμνης Ἀσπρῆς λεγομένης ἀλικῆς, εὐρίσκονται πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, καὶ οὔτε ἐτόλμησαν νὰ φανῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν, οὔτε θέλουν τολμήσει, ἐπειδὴ εὐρίσκονται εἰς πολλὰ κακὴν κατάστασιν. Ὁ Κιουταχῆς ἀπεχώρησεν ἕως εἰς τοὺς μύλους, κατασκευάσας μόνον ἓνα πύργον προχειρὸν χωρὶς ἀσδέστης, χωρὶς ἄλλου εἶδους κολλήματος, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ ἐκεῖθεν μόνον ἐνοχλεῖ τὴν πόλιν διὰ τῶν κανονίων. Ὁ στρατηγὸς Καραϊσκάκης ἐμδήκεν εἰς τὸ Μεσολόγγιον, διὰ νὰ συσχεθῇ μὲ τοὺς ἐκεῖ ὀπλαρχηγούς περὶ τοῦ τρόπου τῆς τελείας διαλύσεως τῆς πολιορκίας καὶ καταδιώξεως τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ λειποταξία εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατεύμα εἶναι ἀκατάπαυστος καὶ σημαντικὴ. Μόλις 6000 ἔμειναν τώρα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ὑπερηφάνου Κιουταχῆ. Ἡ εἰδησις τῆς φυγῆς τῶν ἐν Σαλάνοις ἐχθρῶν δὲν ἔφθασεν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ. Ὅταν αὕτη φθάσῃ ἐκεῖ, θέλει ἐπιταχύνει ἐξάπαντος τὴν φυγὴν τῶν πολιορκητῶν τοῦ Μεσολογγίου.

Ὅτι ὁ Λόρδ Κόχραν ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς βοήθειάν μας, εἶναι γνωστὸν πρὸ πολλοῦ· καὶ ὅτι ἔχομεν ἐδῶ καὶ τὰς συνθήκας, καθ' ἃς ἔρχεται, καὶ πότε ἔμελλεν ἐξάπαντος ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ Ἀγγλίας, εἶναι ὡσαύτως γνωστὸν· ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν διεδόθη λόγος ὅτι ὁ Λόρδ Κόχραν δὲν ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐμποδίσθη κ.τ.λ. πλὴν ὅτι ὁ διαδοθεὶς λόγος εἶναι πλάσμα ἀνθρώπων ἰδιοτελῶν, φιλοτούρκων καὶ μισελλήνων, καὶ ἐτοίμως ἀπίθανος, ἢ μᾶλλον ψευδής, περὶ τούτου δὲν ἀμφισβάλλομεν, καὶ εἰς τοῦτο φέρομεν μάρτυρα καὶ αὐτὸν τὸν Ἀυστριακὸν Παρατηρητὴν ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου Ἐ. Ν., ὃς τις λέγει· “Ὁ Λόρδ Κόχραν ἔχει σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ὑπάγῃ εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων, ἀν καὶ διεδέθησαν ἐναντίαι περὶ τούτου φῆμαι· καὶ αὐτὸ τὸ εἰς Σκωτίαν ταξιδίον του εἰς τοῦτο ἀναφέρεται. Ὁ Λόρδ Κόχραν ἔχει ἤδη εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ διαταγὴν τοῦ δύο ἀτμοκίνητα, πολλὰ ἄλλα πλοῖα, πολλοὺς ναύτας ἀπὸ τῆς ἀρκτώας Ἀμερικῆς, καὶ ὅλα τὰ εἰς παρασκευὴν ἀναγκαῖα ἀντικείμενα.”

Κατὰ τὰς ὁποίας πρὸ πολλοῦ εἶχαμεν πληροφορίας, ὁ τῆς Αἰγύπτου ἀλαζὺν σατράπης, παραξυνθεὶς διὰ τὴν ἀνήκουστον τῶν θαλασσινῶν μας τολμῆν, οἱ ὅποιοι ἠθέλησαν νὰ καύσωσι τὸν στόλον του εἰς τὸν λιμένα αὐτῆς τῆς μητροπόλεώς του, ἀλλὰ φθόνῳ τοῦ πονηροῦ δαίμονος

ἀπέτυχον, ἔθεσε κατὰ νοῦν νὰ προσδάλῃ τὰς δύο ναυτικὰς νήσους, Ἰθρὺν καὶ Σπέτζας. Αἱ δύο αὗται νῆσοι ἦσαν καὶ πρότερον ὠχυρωμέναι, πλὴν ὠχυρώθησαν ἀκόμη περισσότεον, ἀφ' οὗ ἐγνώσθησαν οἱ σκοποὶ τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ Διοίκησις ἐφρόντισε νὰ στείλῃ εἰς φύλαξιν τῶν νήσων αὐτῶν τὰ ἱκανὰ στρατεύματα, ὡς καὶ ἄλλοτε εἴπαμεν, καὶ δὲν ἀμέλησεν ὅ, τι ἤμπορούτε νὰ συμβάλῃ εἰς ἀσφάλειαν αὐτῶν.

Ὁ στρατηγὸς Ἰωάννης Νοταρᾶς, καὶ ὁ Κ. Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης, αἰσθανόμενοι κατὰ βάθος τὴν βαρύτητα τοῦ γενικοῦ τῆς Ἑλλάδος κινδύνου, καὶ ἐν νοῦντες πόσον εὐκόλουν εἶναι καὶ ὁ γενικὸς τῆς πατρίδος κίνδυνος νὰ ἀπομακρυνθῇ, καὶ τὰ σχέδια τοῦ Αἰγυπτίου ἐχθροῦ ὀλικῶς νὰ ἀνατραπῶσιν, ὅταν ὀχυρωθῶσι καὶ ἐνδυναμωθῶσιν ἀκόμη περισσότερον τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια μελετᾷ νὰ προσδάλῃ ὁ ἐχθρὸς, ἐπρότειναν ἀφ' ἑαυτῶν, χωρὶς νὰ λάβωσιν ἰδιαιτέραν τῆς Διοικήσεως διαταγὴν, νὰ στείλωσιν εἰς βοήθειαν τῶν Σπετζῶν 500 καλοὺς στρατιώτας, δηλαδὴ 270 ὁ πρῶτος, καὶ 230 ὁ δεύτερος, ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ὁδηγίαν τοῦ δευτέρου. Γνωρίζοντες δὲ ὡς καλοὶ πατριῶται τὰς χρηματικὰς τῆς πατρίδος ἀνάγκας, ὑπεσχέθησαν νὰ ἐξοικονομήσωσιν αὐτοὶ ἐξ ἰδίων τοὺς 500 αὐτοὺς στρατιώτας εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν, καὶ τότε νὰ πληρωθῶσιν οἱ μισθοὶ αὐτῶν, ὅταν εὐπωροῇ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον. Ἡ Διοίκησις, ἐπικινέσασα τὴν προθυμίαν καὶ τὰ πατριωτικὰ αὐτῶν φρονήματα, ἐδέχθη τὴν πρότασιν· καὶ ὅλοι οἱ καλοὶ πατριῶται, μαθόντες τοῦτο ὑπερεπαίνεσαν τοὺς γενναίους αὐτοὺς ἄνδρας, καὶ εὐχονται νὰ μιμηθῶσι καὶ ἄλλοι τὸ παράδειγμα αὐτῶν, καὶ νὰ τρέχωσι προθύμως εἰς βοήθειαν τῶν βοηθείας χρεῖαν ἔχόντων μερῶν, καὶ νὰ μὴν αὐξάνωσι τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος μὲ τὰς βαρεῖας ἀπαιτήσεις των.

Τὸ ἐδῶ εὐρισκόμενον τακτικὸν στρατεύμα ἐχάρη καθ' ὑπερβολὴν τὴν 5 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβαν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν αὐξήσιν αἱ τάξεις του. Ὁ στρατηγὸς Παναγιώτης Ζαφειρόπουλος ἔπεμψεν 43 καλοὺς νέους, νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸ τακτικὸν στρατεύμα, καὶ κατόπιν πέμπει καὶ ἄλλους ἀπὸ τῆς καλῆς τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐπαρχίας. Οἱ στρατιῶται ἐδέχθησαν τοὺς νεοσυλλέκτους τούτους μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ ἀδελφικὴν τφόντι ἀγάπην, καὶ ὑπῆγαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν μετὰ τῶν στρατιωτικῶν τυμπάνων καὶ τῆς μουσικῆς. Τὸ καλὸν παράδειγμα τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Πέτρου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Ζαφειροπούλου δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι θέλει γενῇ ἐντὸς ὀλίγου κοινὸν παράδειγμα ὅλης τῆς Πελοποννήσου.

Ὁ ῥηθεὶς στρατηγὸς Ζαφειρόπουλος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Κωνσταντῖνος Ζαφειρόπουλος, παραστάτης τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Πέτρου, εἶχαν τὴν δυστυχίαν νὰ γενῶσιν αἰχμαλῶτοι τοῦ Ἰμπραήμη εἰς τοὺς περὶ τὸ Νεόκαστρον πολέμους, καὶ ἐλευθερώθησαν μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλῶτων. Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐφάνησαν πάντοτε καλοὶ πατριῶται καὶ ἐνθερμοὶ υπερασπισταὶ τῶν νόμων, καὶ διὰ τοῦτο ἀπολαμβάνουσι καὶ κλήν ὑπόληψιν.

ἰ παρὰ τοῦ ἐν Παρισίοις Φιλανθρωπικοῦ κοιμιτάτου ἀπεσταλμένοι εἰς τὴν Ἑλλάδα μηχανουργοὶ ἔφθασαν εἰς Ναύπليون πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀρχίσαν χωρὶς τῆς παραμικρᾶς δυσκολίας νὰ χύνωσι τὰ φαιρας κανονίων διαφόρου μεγέθους, τὸ ὅποιον ἐφαίνετο ἕως τῆς σήμερον ἀδύνατον εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν ἑλλειψιν μηχανουργῶν, καὶ τῶν ἀναγκαίων μηχανῶν· ὥστε ἡ Ἑλλὰς θέλει ἔχει εἰς τὸ ἐξῆς εἰς αὐτὴν τὴν ἐπικινδύνειαν τῆς ἐν τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ἑαυτῆς ὑπεράσπιον πολεμικῶν μέσων.

Ἀρχηγὸς τῶν ἀπεσταλμένων συνταγματάρχης Κύριος Ἀρνὼ ἐπιδιόρθωσε πολλὰ ἐπιτηδεύς καὶ ἐντὸς ὀλίγων τούτους τύπους (τὰ καλούπια) τῶν τουφεκίων τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων, καὶ καταγίνεται εἰς ἐπιδιόρθωσιν τῶν φαλιῶν τῶν κανονίων, ὅσα ἦσαν θεδωλαμμένα καὶ σχεδὸν ἄχρηστα, κατὰ τὴν πλέον ἐπιτηδαιοτέραν τῆς πυροβολικῆς μέθοδον, καὶ σχεδιάζει τὴν κατασκευὴν τῶν τουφεκίων, λογχῶν καὶ ξιφῶν.

Ἐντὸς ὀλίγου θέλει κατασκευασθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νίτρον καὶ πυρίτις κόνις.

Ὁ συνταγματάρχης Κ. Ἀρνὼ, ὅστις, ἐκτὸς τῶν χρεῶν τοῦ ἀξιωματικοῦ τῶν πυροβολιστῶν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἦτον διωρισμένος καὶ εἰς τὴν γενικὴν τῶν βασιλικῶν χαλκείων διεύθυνσιν, ὑπόσχεται πολλὰ καλὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Πεποιθότες λοιπὸν εἰς τὰς πολυειδεῖς αὐτοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐλθόντων γνώσεις, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα θέλει ἐπιτύχει ἄριστα τὸν φιλελληνικὸν τοῦ κοιμιτάτου σκοπὸν.

Συνέχεια

τῆς πρὸς τὸν ἐκδότην τῆς γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος κατευθυνομένης διατριβῆς.

Μέρος Β'.

Ἡ ἱστορία εἶναι ὁμολογουμένως τὸ ἀφελιμότερον μάθημα διὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον· αὐτὴ μὲ τὸ παράδειγμα τῶν παρελθόντων διδάσκει τὸν ἄνθρωπον τί νὰ πράξῃ εἰς τὸ μέλλον· αὐτὴ τὸν μαθαίνει νὰ μιμῇται τὸ καλὸν, καὶ νὰ φεύγῃ τὸ κακόν. Δὲν εἶναι λοιπὸν κάμμία ἀμφιστολία ὅτι ἀπὸ τὴν ἱστορίαν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ ὅσον μέρος τῆς ἀποδλέπει τὰς διαφορὰς μεταβολὰς τῆς πολιτείας τῶν διαφόρων ἐθνῶν, ἡμποροῦμεν ἐπωφελῶς νὰ ὁδηγηθῶμεν εἰς τὰς ἐργασίας μας κατὰ τὴν προσεχῇ ἐθνικὴν συνέλευσιν. Ἀλλ' οὔτε ἔργον μὲν εἶναι, οὔτε τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ φέρω τῆς παλαιᾶς ἢ νέας ἱστορίας ἄλλων ἐθνῶν παραδείγματα, ἐν ᾧ μάλιστα νομίζω ὅτι ἀρκεῖ νὰ ἐξετάσωμεν τί ἐπράχθη εἰς τὰς προλαβούσας δύο ἐθνικὰς συνελεύσεις μας, καὶ διὰ ποίους λόγους δὲν ἐπέτυχαν εἰς τὸν σκοπὸν τῶν, διὰ νὰ εὐρῶμεν τί πρέπει νὰ πράχθῃ εἰς τὴν προκειμένην, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ.

Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω μὲ ποῖον τρόπον ἔγειναν αἱ ἐκλογαὶ τῶν πληρεξουσίων εἰς ἐκείνας τὰς δύο συνελεύσεις, καὶ ἂν ἔγειναν τακτικά· τοιαύτας μ' ὅλον τὸν φερόν τὰς ἐκλογὰς τῶν πληρεξουσίων εἰς τὴν

πρώτην ἐθνικὴν συνέλευσιν· διότι ἔγειναν ἀπὸ τὰς Γερουσίας καὶ τὸν Ἀρειὸν Πάγον, καὶ ἐπομένως ἦσαν ὠρισμένοι καὶ ἀφιλονείκητοι, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἐν Ἀστρεὶ συνέλευσιν ἔδωσαν ἀφορμὰς διαφόρων φιλονεικιῶν. Τὸ ἀναγκαϊότερον εἶναι νὰ παρατηρήσωμεν μὲ ποῖον πνεῦμα, μὲ ποίας ἀρχὰς, καὶ μὲ ποῖον σκοπὸν ἦλθον οἱ πληρεξούσιοι εἰς τὴν πρώτην, καὶ δευτέραν ἐθνικὴν συνέλευσιν.

Εἰς τὴν πρώτην, τὴν ἐν Ἐπιδαύρῃ, νομίζω ὅτι ὅλοι ἦσαν χωρὶς σκοπὸν ὠρισμένοι. Ἄν ἦτο κανένας σκοπὸς, αὐτὸς ἐπεριείχετο εἰς τὸ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συστήσωμεν ἐθνικὴν διοίκησιν, μ' ὅλον ὅτι μερικοὶ εἶχον ἀμφιστολίαν ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην βάσιν· περὶ δὲ τοῦ εἶδους τῆς διοικήσεως ἦτο τότε διαφωνία, καὶ σύγχυσις ἰδεῶν, ὥστε ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν δὲν ἡμποροῦσε τις νὰ προῖδῃ ἀποτελέσματα αἰσία. Ἐκτὸς τούτου διὰ πρώτην φορὰν οἱ Ἕλληνες ἐσυναΐζοντο, ἀπ' οὗ ἡ φιλύποπτος τυραννία τοὺς ἐκράτησε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν τεσσάρων αἰώνων τῆς διαρκείας τῆς ὅχι μόνον χωρισμένους, καὶ ἀκοινωνήτους, ἀλλὰ καὶ ἐχθρευμένους, καὶ μὲ πᾶθη ῥιζωμένα εἰς τὰς καρδίας τῶν, πᾶθη, τὰ ὅποια αὐτὴ ἡ ἰδία εἶχε τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ παρασκευάζῃ, καὶ νὰ ὑποτρέφῃ. Ὅχι μόνον λοιπὸν ἦτο δύσκολον, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον σχεδὸν νὰ εἰσχωρήσῃ διὰ μιᾶς ἡ εἰλικρίνεια ἐκείνη, ἡ ὅποια εἶναι ἐπιθυμητὸν νὰ παρεδρεύῃ εἰς τὰς ἐθνικὰς συνελεύσεις. Αἱ προβαλλόμεναι γνώμαι δὲν ἐξετάζοντο ἀπαθῶς, ἀλλὰ σχετικῶς ὡς πρὸς τοὺς προβάλλοντας. Δὲν ἐζητεῖτο ἡ προσαρμογὴ τῶν νόμων εἰς τὸ γενικόν, ἀλλ' ἐμερικεύετο, καὶ δυσκόλως ἐγίνοντο θυσίαι τῶν μερικῶν συμφερόντων διὰ τὰ γενικά. Τὸ κάθε τμήμα ἤθελε νὰ κερδήσῃ ἕνα βαθμὸν ἐπιρροῆς περισσότερον ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὅσοι δὲν ἐπεθύμουν νὰ συστήθῃ διοικήσεις, ὠφελοῦντο ἀπὸ αὐτὰς ὅλας τὰς περιστάσεις· ἐκολάκευον τὰ πᾶθη τινῶν· ἤρξανον τὸ φιλύποπτον τῶν ἄλλων· ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐδυσκόλευον τὰς ἐργασίας τῆς συνελεύσεως. Αἱ μεγαλήτεροι φιλονεικίαι ἔγειναν εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν δυνάμεων. Πολλοὶ ἐπρόβαλλον, νὰ δοθῇ ἡ νομοτελεστικὴ δύναμις εἰς ἕνα πρόεδρον, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν πολιτείαν. Ἄλλοι ὑποπεύοντες τὸν συγκεντρισμὸν τῆς δυνάμεως εἰς ἕνα, ἢ εἰς ὀλίγους, ἐζήτουν νὰ διορισθῶν δεκαπέντε νομοτελεσταί. Ἐμετριάσθη τέλος πάντων ὁ ἀριθμὸς· ἀλλὰ τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τῆς ὑποψίας δὲν ἐσυγχώρησε, νὰ ὀρισθῶν ὅπως ἔπρεπε τὰ χρεῖ, ἢ αἱ ἐνέργειαι ἐκάστης τῶν δύο δυνάμεων, νομοδοτικῆς καὶ νομοτελεστικῆς· μ' ὅλον ταῦτο ἔγεινεν ὅ, τι ἡμπούρεσε νὰ γενῇ, καὶ ἔμεινεν πάντοτε ἡ ἐλπίς τῆς τελειοποιήσεως τοῦ πολιτικοῦ μας συντάγματος εἰς ἄλλην δευτέραν ἐθνικὴν συνέλευσιν.

Ἦλθε καὶ αὕτη ἡ ἐποχὴ· ἀλλὰ ποῖος ἡμπορεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ χωρὶς λύπην ἀπερίγραπτον τὰ κατὰ τὴν ἐν Ἀστρεὶ ἐθνικὴν συνέλευσιν; Μία στενὴ χαράδρα ἐχώριζε τοὺς πληρεξουσίους δύο φατριῶν, ἐλθόντας μὲ πλῆθος ὀπλοφόρων, ἔχι διὰ νὰ συσχεθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ πολεμήσωσι. Δὲν ἀπρόκειτο λόγος, πῶς νὰ διοικήθῃ τὸ ἔθνος, ἀλλ' εἰς ποῖον τῶν δύο μερῶν νὰ μείνῃ τὸ πεδίον τῆς μάχης, καὶ ἐπομένως ποῖος νὰ διοικήσῃ.

Ἡ κάθε μία ἀπὸ τὰς δύο φατρίαις εἶχε τοὺς πληρεξουσίου της, ἢ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἀνόμαζε τοιούτους. Ἐβλεπε πληρεξουσίου μίαν καὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας εἰς τὸ ἐν καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς χαράρας· καὶ πῶς νὰ συνέλθουν αὐτοὶ οἱ πληρεξούσιοι; πῶς νὰ συσχεθῶν; δὲν ἐτόλμων νὰ ἐβγῶν ἀπὸ τὰς ἰκίας των χωρὶς πολυάριθμον συνεδριάν ὀπλοφόρων· δὲν τόλμων νὰ συνεδριάσουν χωρὶς φρουράν· τὴν νύκτα ἄλλην ἔχει μόνον ἦσαν ἐγκλειστοί, ἀλλὰ καὶ μετ' ἀγρύπνους στρατιωτικὰς φυλακάς. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον παρήλθεν ὅλος ὁ πολυτίμος καιρὸς, καὶ μόλις εἰς τὰς ἐλευταίας ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἔγεινε μία κατ' ἐπιφάνειαν συμφωνία, ὑπεγράφη τὸ ἀνακριθὲν πολίτευμα· ἀλλὰ ποία βάσις ἐλήφθη δι' αὐτὴν τὴν ἀνάκρισιν; κάμμία! Αἱ ἐνέργειαι τῶν δύο δυνάμεων ὅχι μόνον δὲν ἐχωρίσθησαν δικαιότερον καὶ ἀκριδέστερον, ἀλλὰ καὶ ἐπεριπλέχθησαν περισσότερον, διὰ νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ ἐνεργῇ κάμμία, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίῃ εἰς τῆς ἄλλης τὰ δίκαια. Αὕτη εἶναι ἡ σύντομος ἱστορία τῶν δύο συνελεύσεων. Τ' ἀποτελέσματα αὐτῶν εἰπὺν τώρα, ἐὰν πρέπη ν' ἀκολουθήσωμεν τὸν αὐτὸν δρόμον. Ἐὰν γνωρίζωμεν, καθὼς δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ὁ δρόμος αὐτὸς μᾶς φέρει εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἴσως δὲν εἴμεθα μακρὰν, αὐτὸς φροντίσωμεν καὶ ἀφελοῖμενοι ἀπὸ τὰ παραδείγματα νὰ μὴν ὑποπέσωμεν εἰς τὰ αὐτὰ σφάλματα.

Εἶπα ὅτι εἰς τὴν πρώτην ἐθνικὴν συνέλευσιν εἶχομεν ἓνα καλὸν, ὅτι οἱ πληρεξούσιοι ἦσαν ὀρισμένως καὶ τακτικῶς ἐκλεγμένοι ἀπὸ τὰς Γεγουσίας· ἐξ ἐναντίας εἰς τὴν δευτέραν, τὸ ἀόριστον τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τὸ ἀκανόνιστον τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν πληρεξουσίων, ἂν δὲν ἐστάθην τὰ πρῶτα καὶ κύρια αἰτία τῶν δεινῶν, συνετέλεσαν ὅμως πολὺ εἰς τὴν αἵξησίν των. Εἰς τὴν προσεγγύζουσαν συνέλευσιν δὲν ἔχομεν νὰ φεθῶμεν αὐτὸ τὸ κακόν, ἐὰν θελήσωμεν ν' ἀκολουθήσωμεν κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῶν νόμον, καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς προκηρύξεως. Ὁ νόμος μᾶς λέγει, πῶς πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐκλογαί· καὶ ἡ προκηρυξίς προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν πληρεξουσίων διπλάσιον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πασσατατῶν· λοιπὸν ὅλοι οἱ πληρεξούσιοι ἡμποροῦν νὰ ἐλθῶν καὶ τακτικῶς ἐκλεγμένοι, καὶ φέροντες τὰς ἀδιαφιλονεικήτους ἀπιδείξεις τῆς τακτικῆς ἐκλογῆς των. Ἀλλὰ μετ' ὅσην μου λύπην ἀκούω ὅτι εἰς μερικὰς ἐπαρχίας ὁργανίζονται ἐκλογαὶ ἄτακτοι, καὶ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς, καὶ κατὰ τὸ πρὸς τῶν πληρεξουσίων. Δὲν θέλω, ἀλλ' οὔτε ἡμπορῶ νὰ τὸ πιστεύσω, ἐπειδὴ νομίζω ὅτι τὰ παθήματα μᾶς ἔγειναν μαθήματα· ἐὰν ὅμως, κατὰ κακὴν τύχην τῆς πατρίδος, ἀληθεύῃ, δύο τινὰ προβλέπω, ἢ ὅτι ἡ συνέλευσις δὲν θέλει συγκροτηθῇ διὰ τὴν ἀταξίαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ τὴν ἀνησότητά των πληρεξουσίων, ἢ ὅτι συγκροτούμενη θέλει φέρει δεινὰ ἀθεράπευτα, καὶ, τὸ χεῖριστον πάντων, τὸν προσεχῆ ὀλεθρὸν μας.

Προβλέπων τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἡμποροῦν νὰ προβάλουν τινὲς εἰς ὅσα εἶπα περὶ τῆς τακτικῆς

ἐκλογῆς τῶν πληρεξουσίων διὰ τὸν ἐκ περιστάσεως σκοπὸν τῶν κατοίκων διαφόρων ἐπαρχιῶν, δὲν ἡμπορῶ ν' ἀποσιωπήσω τὴν περὶ τούτου γνώμην μου, τὴν ὁποίαν μάλιστα παρακαλῶ νὰ διορθώσῃ, ὅστις τὴν νομίζει ἐσφαλμένην, προβάλλων ὅμως συγχρόνως καὶ ἄλλον ἀρμυδιώτερον τρόπον θεραπείας. Γνωρίζω ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαρχιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξημῶθησαν ἐξ αἰτίας τῆς εἰσβολῆς τοῦ ἐχθροῦ, εἶναι ἱκανός· δὲν ἀρενῶμαι ὅτι εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας δὲν ἡμποροῦν νὰ γενοῦν αἱ ἐκλογαὶ ὅπως τὰς διορίζει ὁ νόμος· ἀλλ' ἡ βάσις τῶν ἐκλογῶν εἶναι οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅχι ἡ γῆ. Ἡ γῆ αὐτῇται προσωρινῶς ἀπὸ τὸν Ἀραβὰ, ἢ ἀπὸ τὸν Τούρκον· οἱ ἄνθρωποι διεσώθησαν, καὶ ἀρκεῖ τὸ νὰ εὕρισκωνται εἰς ἐλληνικὴν ἐλευθέραν γῆν, διὰ νὰ ἔχουν ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἐλευθέρου πολίτου Ἑλλήνος· ὅτι ἤθελαν κάμει εἰς τὴν ἐπαρχίαν των, τὴν ὁποίαν αἱ περιστάσεις τοὺς ἠνάγκασαν ν' ἀφήσουν, τὸ αὐτὸ αὐτοὶ κάμουν καὶ εἰς τὴν γειτονικὴν ἐκείνην ἐπαρχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν διεσώθησαν· ἀρκεῖ νὰ τὸ κάμουν μετ' τὴν ἀπαιτουμένην τάξιν, καὶ μετ' τὴν ὑπερίσχυσιν τῆς ψήφου τῶν πλειόνων. Τὸ αὐτὸ ἡμπορεῖ νὰ γενῇ καὶ ἂν διεσπάρησαν εἰς δύο ἢ τρεῖς γειτονικὰς ἐπαρχίας. Βάσιν τῶν ἐκλογῶν θεωρῶ τοὺς πολίτας, καὶ ὅταν αὐτοὶ σώζωνται, αἱ ἐκλογαὶ γίνονται νομίμως μετ' τὴν ψῆφον μόνον τῶν περισσοτέρων· ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἡ βεβαιότης, ὅτι ἡ ψηφοφορία ἔγεινεν ὅσον ἦτο δυνατόν ἀκριδῆς, καὶ διὰ νὰ μὴ μένουν ὑποψίαι δόλων, νομίζω ἀναγκαῖον, νὰ κυροῦνται τὰ ἔγγραφα τῶν τοιούτων ἐκλογῶν διὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν εἰς τὰ μέρη ὅπου γίνονται αἱ ἐκλογαί.

Δὲν ἠξέφρω τί νὰ εἶπω διὰ τὰς ἐπαρχίας, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι, ἢ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κατοίκων, ἔμειναν εἰς αὐτὰς, ἔστω καὶ ἀκουσίως, μ' ὅλον ὅτι κατεπατήθη τὸ ἔδαφος τῶν ἐπαρχιῶν των ἀπὸ ἐχθρικά στρατεύματα. Φοβούμαι μήπως ἀδικήσω τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας των· ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὅμως δὲν βλέπω πῶς ἡμποροῦν νὰ γενοῦν αἱ ἐκλογαὶ νόμιμοι, ὅταν οἱ μένοντες εἰς τὰς ἐπαρχίας εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀναχωρήσαντας· τοῦλάχιστον δὲν βλέπω νόμιμον τὸ νὰ ἔχουν πληρεξουσίου εἰς τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν· μένει δὲ εἰς αὐτὴν τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν ν' ἀποφασίσῃ, ἐὰν πρέπη νὰ ἔχουν ἀντιπροσώπους· τοῦτο τὸ δεύτερον τὸ νομίζω δίκαιον, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναχωρησάντων ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν ἐξισοῦται μετ' τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τῆς μικροτέρας ἐπαρχίας, ἢ ὁποία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίξῃ ἀντιπροσώπων της εἰς τὸ νομοδοτικὸν σῶμα.

Ἐκτάνθη πολὺ εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐκλογῶν, διότι, τὸ λέγω καὶ πάλιν, πολὺ μέρος τῆς ἀταξίας ἐξ ἀκολουθήσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως κρέμαται ἀπὸ τὸ νὰ μὴν ἐξαφθῶν τὰ πάθη, καὶ νὰ μὴ γενῇ ἀρχὴ προσωπικῶν διαφιλονεικίσεων ἀπὸ τὴν πρῶτην ἡμέραν, καθ' ἣν θέλουν παρουσιασθῇ οἱ πληρεξούσιοι, τῶν ὁποίων ἡ ἀπαθὴς ἔνωσις θέλει χρησιμεύσει μεγάλως εἰς τὴν εἰλικρινῇ σκέψιν περὶ τῶν ἀληθῶς συμφερόντων τοῦ ἔθνους.